

SF

ericararas

John Norman

GORO PLANETA



485 PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knygute.lt

John Norman GORO PLANETA

Mokslinės fantastikos romanai

Terlas Kebotas visuomet manė
nugyvensiąs savo gyvenimą Žemėje.
Neturėjo nė menkiausios nuojautos, kad
likimas jam parengė nuostabiausią
išbandymą Goro planetoje dangaus kūne,
kuris skrieja kitoje Saulės pusėje negu
Žemė ir yra nematomas nei plika akimi,
nei astronominiais prietaisais. Taip puikiai
Gorą slepia gimtosios mūsų žvaigždės
spinduliavimas. Čia, keisčiausioje Visatos
planetoje, prasideda žmogaus gyvenimas,
kurio pavydėtų daugelis iš mūsų...

Iš anglų kalbos vertė VLADA BAUBONIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
485 tomas. Serija įkurta 1990m.

John Norman

TARNSMAN OF GOR

OUTLAW OF GOR

New York, E-reads, 2007

Copyright © by John Norman, 198

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Naujasis Eridanas",
2011

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2016

Turinys

GORO RAITELIS

GORO TREMTINYS

GORO RAITELIS

1. RIEŠKUČIOS ŽEMĖS

Mano vardas Terlas Kebotas - taip penkiolik-tame amžiuje buvo sutrumpinta "Kebototo" pravardė, nors, mano žiniomis, jokių sąsajų su Venecijos keliautoju Henriku VII, nugabensiu vėliavą į Naująjį Pasaulį, aš neturiu. Tai galima paaiškinti daugybe priežasčių. Svarbiausia ta, jog mano protėviai buvo tik paprasti Bristolio prekeiviai, baltaodžiai, besipuikuojantys ryškiais ugniniais plaukais. Tačiau šitas - tegul tik geografinis - sutapimas vis dėlto išliko giminės atmintyje tarsi iššūkis nuobodžiam gyvenimo racionalumui, matuojamam parduotų drabužių kiekiu. Ir man norisi galvoti, jog Bristolyje jau gyveno vienas Kebotas, stebėjęs, kaip jo bendrapavardis italas ankstyvą 1497 metų gegužės antrosios rytą išmeta inkarą Bristolio uoste.

O mano vardas... Jis man suteikė nemažai rūpesčių, ypač vaikystėje. Ir ne sykį išprovokavo pademonstruoti savo fizinę jėgą, beje, kaip ir replikos dėl mano plaukų spalvos. Žo-

džiu, šitas vardas nėra plačiai paplitęs, bent jau šiame pasaulyje. Taip mane pavadino tėvas, kuris dingo, kai buvau dar kūdikis. Laikiau jį mirusiu, tačiau po dvidešimties metų gavau iš jo keistą laišką. Mano motina, apie kurią tėvas teiraujasi savo laiške, mirė, kai man suka-ko šešeri ir aš pradėjau lankyti mokyklą. Biografiniai duomenys visada vargina, todėl pasakysiu tik tiek, jog mane auklėjo tetulė, iš kurios gavau viską, išskyrus motinišką meilę.

Įdomu, jog įstojau į Oksfordą, tačiau mokymo įstaigos pavadinimo neįvardinsiu. Mokiausi gana padoriai, bet dideliais pasiekimais nei pats savęs, nei savo mokytojų nestebinau. Kaip ir daugelis jaunų žmonių, vos pajutęs, jog gebu pacituoti porą frazių graikų kalba, ir susipažinęs su filosofijos bei ekonomikos pagrindais, laikiau save pakankamai išsilavinusiu. Bet suvokiau, jog nelabai pritampu prie šio garsėjančio slaptais ryšiais pasaulio. Ir neketinau nugyventi gyvenimo tarp tetulės parduotuvės prekystalių ir kvėpuoti nuo audinių bei drabužių sklindančiomis dulkėmis.

Būdamas apsiskaitęs ir nekvailas jaunuolis, pasiūliau savo paslaugas keliems nedideliems amerikiečių koledžams - pasiprašiau priimamas anglų istorijos dėstytoju. Atvirai sakant,

kiek "pagražinau" savo mokslinį laipsnį, o mano mokytojai buvo tokie malonūs, jog savo rekomendacijose to nepaneigė. Man regis, ši situacija (jie netiesiogiai leido man tai suprasti) mano mokytojus pralinksmino. Vienas iš koledžų, turbūt pats neišrankiausias, pasirašė su manimi sutartį, ir netrukus aš gavau pirmą ir, manau, paskutinį darbą mokslo pasaulyje. Tai buvo vyrų koledžas Niuhempšyre.

Suprantama, buvau įsitikinęs, jog netrukus viskas paaiškės, bet džiaugiausi, jog bent metams turėsiu darbą ir lėšų, vadinasi, galėsiu laisvai keliauti po Ameriką. Tai mane tenkino, tačiau netrukus viskas susijaukė. Supratau, jog buvau priimtas į koledžą tik todėl, kad fakultete visi mane laikė kitokiu. Suprantama, į mano vietą buvo nemažai pretendentų iš amerikiečių universitetų, kurie gerokai mane lenkė savo mokslinėmis žiniomis. Tačiau jie neturėjo žavaus britiško akcento... O taip! Bus nemažai pakvietimų pavakarieniauti, išgerti arbatos, pasimėgauti kokteiliais.

Amerika man patiko. Tačiau pirmą semestrą buvau labai užsiėmęs. Visokiais būdais mėginau išlaikyti pranašumą prieš kitus. Teko suvokti, jog vien tik anglo "titulas" nesuteikia man autoriteto šioje srityje. Laimei, mano de-

kanas, kurio specializacija buvo Amerikos ekonominė istorija, žinojo dar mažiau už mane. O gal tik apsimetė...

Mane išgelbėjo Kalėdų atostogos. Tikėjau, jog pagaliau turėsiu laiko sutvirtinti savo žinias ir aplenkti kitus. Tačiau po visų kontroolinių, testų, egzaminų mane užvaldė pašėlęs noras pasiūsti velniop visą Britų Imperiją ir iškeliauti į žygį - bent iki Baltųjų Kalnų.

Turizmo reikmenis - kuprinę, miegmaišį - man paskolino vienas iš nedaugelio draugų, dirbusių mūsų fakultete, kūno kultūros dėstytojas. Mudu dažnai drauge eidavome pasivaikščioti. Įdomu sužinoti, ką dabar jis galvoja apie savo turizmo reikmenų bei paties Terlo Keboto buvimo vietą? Suprantama, administracija labai nepatenkinta, jog tenka mokslo metų viduryje ieškoti naujo dėstytojo ir dar spėlioti, kurgi aš galėjau dingti. Tačiau jie niekada daugiau nebepamatys Terlo Keboto tarp savo mokymo įstaigos sienų.

Bičiulis palydėjo mane iki kalnų. Čia mudu išsiskyrėme, sutarę po trijų dienų susitikti toje pačioje vietoje. Tarsi suvokdamas, kas manęs laukia, pirmiausia patikrinau savo kompasą. Tada išsukau iš plento.

Beveik išsyk atsidūriau didžiuliuose miškuo-

se. Bristolis - tankiai apgyvendintas rajonas, todėl nebuvau pasirengęs susitikimui su laukine gamta. Vis dėlto koledžas, jeigu galima taip išsireikšti, buvo civilizacijos produktas. Neišsigandau, nes žinojau, jog vis tiek anksčiau ar vėliau išeisiu į plentą, kokia kryptimi bepasukčiau. Juk šiose vietovėse neįmanoma pasiklysti... bent jau ilgesniam laikui. Aš tuo netgi apsidžiaugiau.

Žingsniavau porą valandų, kol pajutau, jog kuprinės svoris slegia pečius. Greitosiomis užkandau ir patraukiau gilyn į kalnus.

Vakarop sustojau uolėtoje aikštelėje ir pradėjau rinkti žabus laužui. Tačiau nužengęs nuo improvizuotos stovyklos vos kelis žingsnius, sustojau it įbestas. Kairėje pusėje ant žemės gulėjo kažin koks šviečiantis daiktas. Jis spinduliavo šaltą žydrą šviesą.

Numečiau žabus, priėjau arčiau. Tai buvo pats baisiausias iš kada nors matytų reginių - keturkampė metalinė dėžutė, plokščia, nedidelė... Dabar tokios naudojamos laiškams. Paliečiau. Ji man pasirodė karšta. Ant dėžutės senovinėmis angliškėmis raidėmis buvo įamžinti žodžiai - TERLAS KEBOTAS. Mano plaukai stojosi piestu.

Tai akivaizdžiai koks nors pokštas. Turbūt bi-

čiulis atsekė mano pėdomis. Nusijuokiau ir garsiai pašaukiau jį. Tačiau niekas neatsiliepė. Puoliau į mišką. Laužydamas šakas, mindydamas krūmus, ieškojau to šelmio, šitaip bjauriai su manim pajuokavusio.

Blaškiausi maždaug penkiolika minučių, tačiau paieškos liko bevaisės. Tada pradėjau sukti ratus aplink dėžutę. Pagaliau nusprendžiau, kad, numetęs man ant kelio šitą keistą daiktą, jis ramiai nukulniavo namo arba į savo stovyklą. Jeigu jis būtų netoliese, bent jau atsilieptų šaukiamas! Antraip, toks jo poelgis atrodytų labai negarbingai.

Sugrįžau prie dėžutės, pakėliau ją nuo žemės. Ji kiek atvėso. Nusinešiau radinį į stovyklą, o tada įžiebiau laužą. Buvau šiltai apsirengęs, tačiau drebulys purtė visą kūną, o širdis pašėlusiai daužėsi krūtinėje. Man buvo baisu.

Padėjęs dėžutę, ėmiausi gaminti maistą. Šis procesas atitraukė mano dėmesį nuo keistų įvykių ir kiek ramino. Tik paruošęs mėsą, vėl žvilgtelėjau į keistą radinį.

Paėmiau dėžutę, pasukiojau, apžiūrėjau laužo šviesoje. Maždaug 20 colių ilgio, 4 colių storio, sveria kokias 4 uncijas. Švytėjimas beveik išnyko, tačiau dar matėsi, jog dėžutė žydra. Kažin, kiek laiko ji manęs laukė šitame

miške? Kada ją čia padėjo?

Kol aš apie tai mažčiau, švytėjimas visai dingo. Jei radinys šitaip būtų atrodęs iš pat pradžių, nebūčiau jo pastebėjęs.

Dėžutė suspindo ir vėl užgeso tarsi vykdydama jos siuntėjo valią. Žinia gauta, - pasakiau aš pats sau, akivaizdžiai suvokdamas, jog pokštas nelabai vykęs.

Įdėmiau įsižiūrėjau į raides. Raidės tikrai labai senos, bet nedaug apie tai išmaniau, todėl tikslios datos negalėjau įvardinti. Jos man kažkuo priminė kolonijinę sutartį, pavaizduotą viename iš mano vadovėlių. Turbūt koks septynioliktas amžius? Atrodė, jog raidės įaugusios į dėžutės dangtį. Jokio užrakto nėra. Pakrapščiau dėžutę peiliu. Nieko.

Pasijutau it paskutinis kvailys. Paėmiau peiliuką skirtą atidarinti konservus ir pamėginau pradurti dangtį. Nors dėžutė atrodė lengva, tačiau priešinosi peiliui taip, tarsi būtų plieninė. Suspaudžiau peilį abiem rankomis, užguliau sutelkęs visas jėgas. Ašmenys sulinko, bet ant dėžutės neliko nė menkiausio įbrėžimo. Dar įdėmiau apžiūrėjau keistą radinį, tikėdamasis atrasti būdą, kaip dėžutę atidaryti. Aptikau mažytį apskritimą, kuriame matėsi nykščio antspaudas. Patrynčiau paviršių rankove, bet

žymė neišnyko. Tačiau mano pirštų paliktos žymės dingo akies mirksniu. Atrodė, jog šitas antspaudas (kaip ir raidės) suaugęs su metalu, iš kurio pagaminta dėžutė.

Spustelėjau dėmę pirštu, tačiau nieko neįvyko. Nusibodo... Padėjau dėžutę į šalį ir sugrižau prie vakarienės. Užkandęs, nusirengiau ir įlindau į miegmaišį.

Gulėdamas prie smilkstančio laužo, žvelgiau į dangų, apžiūrinėjau tolumoje stūksančius kalnus. Ilgai šitaip gulėjau. Jaučiausi vienišas, bet kažkaip keistai - tarsi žmogus, pasiklydęs dykumoje: jam atrodo, jog jis vienintelis visoje planetoje, ir artimiausios jam būtybės - jo likimas bei viltis - yra toli už mūsų mažyčio pasaulio ribų, kažkur tarpžvaigždinėse erdvėse.

Šita mintis staiga apstulbino mane. Nežinia kodėl išsigandau, sutrikau, nežinojau, ką man daryti... Dėžutė visai nebuvo šiurpi. Kažkur giliai širdyje išsyk tai žinojau. Tarsi apdujęs išlindau iš miegmaišio, surinkau žabus, sumėčiau juos į laužą ir vėl paėmiau į rankas radinį. Palaukiau, kol laužas įsidegs, po to pridėjau savo pirštą prie įspaudo ant dėžutės. Stipriai prispaudžiau. Ir dėžutė atsiliepė į mano prisilietimą. Suprantama, kaip tik šito aš ir tikėjau-si, tačiau kažkodėl išsigandau. Akivaizdu, jog

dėžutę atidaryti galėjo vienintelis žmogus - tas, kurio piršto antspaudai atitiko dėžutės užraktą, tas, kurio vardas buvo Terlas Kebotas.

Dėžutė sutraškėjo ir atsivėrė.

Iš jos iškrito raudono metalo žiedas, ant kurio puikavosi "K" raidė. Iš pradžių šito net nepastebėjau. Viduje atradau užrašą tomis pačiomis senovinėmis raidėmis, kuriomis ant dėžutės buvo užrašytas mano vardas. Pažvelgiau į datą ir apšalau: 1640 metai, vasario 3 diena! O dabar jau dvidešimtojo amžiaus šešiasdešimtieji metai. Skirtumas daugiau nei trys šimtmečiai. Bet visų keisčiausia, jog šiandien taip pat vasario 3 diena! Suspaudžiau rankomis dėžutę. Ant jos dugno pastebėjau parašą. Jis man pažįstamas - taip buvo pasirašomi mano tetulės saugomi laišukai. Deja, parašo savininko man niekada neteko matyti. Tai buvo mano tėvas, Metju Kebotas, dingęs prieš daugelį metų.

Akys aptemo, negalėjau net pajudėti. Tačiau sugebėjau susitvardyti - keletą kartų giliai įkvėpiau, ir į plaučius patekęs šaltas oras sugrąžino man realybės pojūtį. Mano rankose neįtikėtinais senas laiškas, išsiųstas daugiau nei prieš trejetą šimtmečių į Niuhempšyro kal-

nus, laiškas parašytas mano tėvo ranka.

Iki šiol prisimenu kiekvieną laiško žodį. Manau, jo turinys išliks atmintyje iki paskutinės mano gyvenimo dienos.

"1640 metai, vasario 3 diena nuo mūsų Viešpaties gimimo.

Mano sūnau, Terlai Kebotai. Atleisk man. Negalėjau rinktis, nes viskas buvo jau nulemta. Elkis kaip tinkamas, bet savo lemties tu irgi neišvengsi. Linkiu sveikatos tau ir tavo motinai. Nešiok šitą raudono metalo žiedą ir, jei gali, atnešk man rieškučias mūsų žaliosios Žemės.

P. S. Laišką sunaikink. Taip reikia. Tave mylintis Metju Kebotas."

Nuolat skaitydavau šį laišką...

Keista, bet likau stebėtinai ramus. Suvokiau, jog esu sveikas, supratau, kad tai ne kliedesiai. Po to įdėjau laišką į kuprinę.

Nusprendžiau vos tik prašvitus palikti kalnus. Ne, gali būti jau vėlu! Bet kabarotis per kalnus tamsoje tikra beprotybė! O kas belieka? Nežinojau, kiek man dar liko laiko. Jei liko bent kelios valandos, spėsiu pasiekti plentą arba

surasiu kokią nors trobelę.

Pažvelgiau į kompasą, pamėginau nustatyti, kur turėtų būti plentas. Tamsoje nebuvo lengva. Kažkur už šimto jardų nuo manęs suūkavo pelėda. Galbūt kažkas iš miško mane seka? Koks nemalonus pojūtis! Apsiaviau, užsidėjau striukę, sulanksčiau miegmaišį, užmindžiojau laužą.

Kai laužas užgeso, paėmiau žiedą. Jis buvo karštas, kietas - materialus realybės gabalas. Jis BUVO. Įsigrūdau keistą dovaną į kišenę ir nuskubėjau ieškoti kelio.

Žinoma, kvaila šlaistytis tokioje tamsoje - galėjau susilaužyti rankas ar kojas, netgi nusiukti sprandą. Ir vis dėlto, jeigu tarp stovyklos ir manęs būtų bent viena ar dvi mylios, jausčiausi saugiau. Net nežinau, kodėl man taip atrodė. Galėčiau sulaukti ryto ir žingsniuoti šviesoje. Galbūt dieną lengviau paslėpti pėdsakus. Dabar svarbiausia palikti stovyklą.

Beveik dvidešimt minučių žingsniavau visiškoje tamsoje, ir staiga kuprinė bei susuktas nešulys ant mano nugaros plykstelėjo žydra ugnimi.

Išsigandau ir šveičiau viską ant žemės....